

(Ne)zakonitost odpovedi iz poslovnih razlogov v času koronavirusa

*Nana Weber**

POVZETEK

Prispevek se ukvarja z vprašanjem, ali bodo odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga, ki jih delodajalci utemeljujejo z gospodarsko krizo kot posledico virusa SARS-CoV-2 (COVID-19), v morebitnih sodnih postopkih ugotovljene kot nezakonite. Argumentov za nezakonitost takih odpovedi trenutno ne manjka. Po ustaljeni sodni praksi je vsaka odpoved pogodbe o zaposlitvi ultima ratio delodajalca. Poleg alternativ pred odpuščanjem v ZDR-1 pregled ukrepov iz de facto šestih PKP paketov kaže na to, da možnosti, ki jih nudi delodajalcem država, da prepreči odpuščanja, vsaj v tem trenutku ne dajejo zadostne podlage za zakonitost odpovedi zgolj iz razloga gospodarske krize zaradi izbruha korone virusa.

Ključne besede: odpoved iz poslovnega razloga, virus SARS-CoV-2 (COVID-19), PKP paketi

(Il)legal termination of employment contracts due to business reasons in times of Covid-19

ABSTRACT

This article answers the question, if the termination of employment contracts due to business reasons, as a result of an economic crisis because of SARS-CoV-2 virus (COVID-19), will be found illegal in any legal proceedings. Currently there are plenty

* Evropska pravna fakulteta, Nova Univerza, odvetnica v Odvetniški družbi Weber o.p. – d.o.o.

of reasons why this contract termination is illegal. According to settled case law, any termination of an employment contract is ultima ratio of the employer. In addition to pre-redundancy alternatives in ZDR-1 and a review of measures from the actual six PKP packages, the options offered to employers by the state to prevent redundancies, at least at the moment do not provide a sufficient basis for the legality of redundancies solely because of an economic crisis due to the pandemic.

Key words: termination of employment contract, SARS-CoV-2 virus (COVID-19), PKP packages

Izbruh virusa SARS-CoV-2 (COVID-19) je imel od začetka marca 2020 imela velik vpliv na gospodarstvo, ki se je pri delodajalcih kazalo tudi v povečani potrebi po odpovedih pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

V prispevku, ki se osredotoča na področje individualnih odpuščaj v zasebnem sektorju, se ukvarjamo predvsem z vprašanjem, ali je odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga teh razlogov zakonita upoštevajoč na številne ukrepe in spodbude, ki jih je delodajalcem država ponudila za reševanje nastale situacije v okviru sprejetih tim. »proti korona« zakonskih »paketih« (v nadaljevanju PKP). Pri tem velja že na tem mestu poudariti, da se v delu prispevka, ki se nanaša na predstavitev konkretnih spodbud in ukrepov, ki so bili sprejeti v okviru vsakokratnega zakonskega PKP, osredotočamo izključno na tovrstne spodbude, ki so in so bili namenjeni splošnemu segmentu (praktično) vseh oziroma širokemu spektru delodajalcev.

Tako v prispevku ne bo govora o spodbudah, ki so on so bile namenjene točno določenemu segmentu delodajalcev, npr. delodajalcem v panogi turističnih nastanitev (določitev subvencije v obliki tim. »vavčerjev«),¹ izdaje vrednotnic s stani organizatorjev potovanja v primeru pogodb o paketnem potovanju² ali pa neposrednih nadomestil oziroma subvencij delodajalcem – izvajalcem občasnega in mestnega potniškega prevoza.³

¹ Natančneje bonov za izboljšanje gospodarskega položaja na področju potrošnje turizma, kot jih ureja 35. člen ZIUOOPE.

² ZIUZEOP, 43. člen.

³ ZZUOOP, 199. in 125. člen.

Prav tako v prispevku ne bodo predstavljeni vsi zakoni, ki so bili sprejeti v posameznem PKP, marveč zgolj tisti, ki vsebujejo rešitve, ki so bile sprejete v neposredno korist delodajalcev.

1. Vsebina sodne presoje upravičenosti redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga

Delodajalec lahko delavcu v skladu z drugim odstavkom 89. člena ZDR-1 redno odpove pogodbo o zaposlitvi, če obstaja eden od utemeljenih razlogov za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi (tj. poslovni razlog, razlog nesposobnosti, krivdni razlog, nezmožnost za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s predpisi, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov ali neuspešno opravljeno poskusno delo), ki onemogoča nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi.

Poslovni razlog je opredeljen kot prenehanje potreb po opravljanju določenega dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi ekonomskih, organizacijskih, tehnoloških, strukturnih ali podobnih razlogov na strani delodajalca.⁴

Kot izhaja iz citiranih določb področne zakonodaje, je pri opredelitvi poslovnega razloga bistveno dejstvo, da gre za razloge na strani delodajalca, ne delavca (temu so namenjeni drugi odpovedni razlogi iz ZDR-1), in da je pri delodajalcu prenehala potreba po opravljanju določenega dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi.⁵ Med objektivne razloge, ki so nastopili na strani delodajalca in je s tem prenehala potreba po opravljanju določenega dela je šteti predvsem razmere na trgu, uvajanje novih tehnologij, spremembe v organizaciji dela, ukinitve delovnih mest, ukinjanje enot in podobno.⁶

Minimalna vsebina odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca je vsebovana v drugem odstavku 87. člena ZDR-1, kjer je določeno, da mora delodajalec v odpovedi pogodbe o zaposlitvi pisno obrazložiti dejanski razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi. To pomeni, da mora delodajalec v odpovedi navesti dejstva,

⁴ ZDR-1, 89. člen, 1. odstavek, 1. alineja.

⁵ Bečan et al., 2019, str. 542. in Štelcer, 2014, str. 422.

⁶ Krašovec, D., 2013, str. 413.

dejanske okoliščine oziroma dejansko ravnanje, ki je razlog za odpoved in tako konkretizirano, da je jasno tako delavcu kot delodajalcu, za katera dejstva gre.⁷

Iz sodne prakse jasno izhaja, da sodišča pri presoji zakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi ne presojajo samih poslovnih in organizacijskih odločitev delodajalca.⁸ Iz vidika obstoja utemeljenega poslovnega razloga lahko sodišča tako presojajo le, ali gre zgolj za navidezni razlog.⁹ Več sodnih odločb poudarja, da je odpoved iz poslovnega razloga pravzaprav bolj ko ne avtonomna odločitev delodajalca, v katero sodišče ne more posegati, seveda pa poslovni razlog ne sme biti fiktiven ali prikrivati nekega drugega razloga.¹⁰ Odločitve med argumenti izpostavljajo predvsem pravico do svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave RS. Tako na primer Vrhovno sodišče RS v sodbi VIII Ips 245/2017 z dne 16. januarja 2018 pojasnjuje, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi avtonomna odločitev delodajalca, ki temelji na presoji delodajalca o tem, da dela ne more opravljati s tolikšnim številom delavcev, in pomeni, da bo delodajalec na določenem segmentu svojega delovanja zmanjšal stroške z zmanjšanjem zaposlitev. Ugotavljanje natančnih dejstev s tem v zvezi in presojanje sodišča o tem, da ob takšni odločitvi delodajalec ni ravnal pravilno ali smotrno (ker se je odločil zmanjšanje poročanja na področju kulture), bi presegla pravico sodišča, saj bi pretirano (oziroma nesorazmerno) omejilo njegovo ustavno pravico do svobodne gospodarske pobude (74. člen Ustave RS).

Na tem mestu je izpostaviti zlasti stališče Vrhovnega sodišča RS, izraženo v sklepu VIII Ips 82/2017 z dne 19. decembra 2017, v katerem je Vrhovno sodišče navedlo, da če namesto odpovedi pogodb o zaposlitvi obstajajo druge ustrezne možnosti brez škode za učinkovito delovanje delodajalca, ni mogoče ugotoviti utemeljenega poslovnega razloga, ki onemogoča nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi. V tej zadevi je sodišče celo navedlo, da ima delodajalec sicer z Ustavo RS zagotovljeno pravico do svobodne gospodarske pobude – v ta okvir sodi tudi zmanjša-

⁷ Bečan et. al., 2019a, str. 506.

⁸ Tudi pravna teorija poudarja, da je razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga stvar delodajalca, sodišče presoja zgolj vsebinske in formalne zahteve za zakonito odpoved pogodbe o zaposlitvi (slednje presega namen tega prispevka, zato se z njimi podrobneje ne ukvarjamo) – glej Cvetko, A. et. al., 2004, str. 246-247.

⁹ Glej na primer sodbo VDSS Pdp 898/2012, 14. 11. 2012 in sodbo VSRS VIII Ips 239/2016, 21. 2. 2017 in VIII Ips 245/2017, 16. 1. 2018.

¹⁰ Sodba VSRS VIII Ips 205/2014, 15. 12. 2014.

nje števila zaposlenih in prerazporeditev nalog – vendar ta seveda ni absolutna, saj mora biti uravnotežena s pravicami zaposlenih.¹¹

2. Nadomestni ukrepi delodajalca namesto odpovedi iz poslovnih razlogov

2.1. ZDR-1

Že ZDR-1 določa več možnosti delodajalca, da se v primeru siceršnjega obstoja poslovnih razlogov namesto odpovedi pogodbe o zaposlitvi posluži za delavca milejših ukrepov.

V primeru obstoja poslovnega razloga z namenom ohranitve zaposlitve ima delodajalec v skladu ZDR-1 tako (vsaj) dve možnosti, tj. delavca lahko napoti bodisi na čakanje na delo doma bodisi mu naloži opravljanje drugega ustreznega dela.

V skladu s 138. členom ZDR-1 lahko tako delodajalec delavca začasno, a najdlje za čas šestih mesecev v posameznem koledarskem letu, pisno napoti delavca na **čakanje na delo doma**. V tem primeru ima delavec pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov osnove in dolžnost, da se odzove na poziv delodajalca na način in pod pogoji, kot izhaja iz pisne napotitve.

Po tretjem odstavku 33. člena ZDR-1 pa lahko delodajalec delavcu naloži začasno (največ tri mesece v koledarskem letu)¹² **opravljanje drugega ustreznega dela**, in sicer v primerih: začasno povečanega obsega dela na drugem delovnem mestu oziroma vrsti dela pri delodajalcu, začasno zmanjšanega obsega dela na delovnem mestu oziroma v okviru vrste dela, ki ga opravlja in nadomeščanja začasno odsotnega delavca.

Ustrezno delo je delo, za katerega delavec izpolnjuje pogoje in za katerega se zahteva enaka vrsta in raven izobrazbe, kot se zahteva za opravljanje dela, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, in za delovni čas, kot je dogovorjen za delo, za

¹¹ V tem primeru je delodajalec sicer zatrjeval, da je poslovni razlog podan, ker je prišlo do upada prometa in potrebe po zmanjšanju števila zaposlenih zaradi prerazporeditve nalog določenih delovnih mest na preostale zaposlene. Vrhovno sodišče RS pa je navedlo, da okoliščina, da delodajalec v obdobju, ko odpoveduje pogodbe o zaposlitvi zaposlenim zaradi poslovnega razloga (ker izkazuje potrebo po zmanjšanju števila zaposlenih), na enakih delih zaposluje delavce za določen čas, najema agencijske delavce ali študente, ni nepomembna. Ohranitev zaposlitev delavcev ima načeloma prednost pred zagotavljanjem dela najetih delavcev, ki niso v delovnem razmerju pri delodajalcu, kadar se ta odloča za zmanjšanje ali racionalizacijo poslovanja. Zadeva je bila s strani Vrhovnega sodišča RS vrnjena v ponovno sojenje.

¹² ZDR-1, 33. člen, 6. odstavek.

katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, kraj opravljanja dela pa od kraja bivanja delavca ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca.¹³

Manjši delodajalec lahko delavcu v podanih primerih odredi opravljanje drugega primernege dela. Primerno delo je delo, za katerega se zahteva enaka vrsta in največ eno raven nižja izobrazba, kot se zahteva za opravljanje dela, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, in za delovni čas, kot je dogovorjen za delo, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, kraj opravljanja dela pa od kraja bivanja delavca ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca.¹⁴

ZDR-1 posebej določa, da ima delavec, ki začasno opravlja drugo ustrezno oziroma primerno delo, pravico do plače, kot da bi opravljal svoje (prvotno) delo, če je to zanj ugodnejše.¹⁵

Kadar bi opravljanje drugega ustreznega dela trajalo več kot tri mesece v koledarskem letu, lahko delodajalec delavcu sicer **odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga** po prvi alineji 89. člena ZDR-1 **in delavcu hkrati ponudi novo pogodbo o zaposlitvi za nadaljevanje dela delavca pod spremenjenimi pogoji ali na drugem delu.**¹⁶

Kot zadnje pa je omeniti še drugi odstavek 170. člena ZDR-1, ki določa, da je delodajalec dolžan zagotoviti izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev, če tako zahtevajo potrebe delovnega procesa ali če se je z izobraževanjem, izpopolnjevanjem ali usposabljanjem možno izogniti odpovedi pogodbe o zaposlitvi poslovnega razloga.

2.2. Ukrepi v državi v času gospodarske krize zaradi izbruha SARS-CoV-2 (COVID-19)

Država je v času od razglasitve epidemije dne 12. marca 2020 sprejela več tim. zakonodajnih PKP za omilitev posledic izbruha

¹³ ZDR-1, 33. člen, 4. odstavek.

¹⁴ ZDR-1, 33. člen, 5. odstavek.

¹⁵ ZDR-1, 33. člen, 7. odstavek.

¹⁶ ZDR-1, 50. in 91. člen.

Opozoriti je treba, da v praksi marsikateri delodajalec odpove pogodbo iz poslovnih razlogov in ponudi novo pogodbo o zaposlitvi, pri kateri je plača precej nižja. V tem primeru gre torej za jasno prikrivanje razloga za odpoved pogodbe zaposlitvi, kar je v skladu s predstavljeno sodno prakso nezakonito (tudi Odpoved pogodbe o zaposlitvi v primeru kriznih razmer, Turk, B. J., Ius-info, 2020, e-vir.

SARS-CoV-2 (COVID-19), ki jih bomo v tem delu prispevka povzeli z namenom sistematičnega prikaza zaradi kompleksnosti tematike po posameznih členih in posameznih PKP. Pri prikazu pojasnjujemo, da besedna zveza, uporabljena v nadaljevanju, »je določal« pomeni, da v času pisanja tega prispevka (na dan 28. 10. 2020) predstavljena ureditev več ne velja, besedna zveza »določa« pa pomeni veljavnost na ta dan.

Pri tem velja poudariti, da se določeni ukrepi v različnih PKP precej ponavljajo (npr. ukrep čakanja na delo *sui generis*), saj je zakonodajalec uporabo teh ukrepov precej nesistematično podaljševal, ali pa celo dostikrat precej nedosledno uvajal na »novo«, kar seveda utegne pri uporabi pravih pravnih podlag v praksi povzročati določeno zmedo.

2.2.1. »Pred-prvi PKP« oziroma zakonodajni »pred-korona paket«

Interventni ukrepi države na področju izboljšanja gospodarskega položaja delodajalcev spričo razglasitve epidemije so se začeli s sprejetjem treh zakonov, tj.:

- Zakonom o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (ZIUOPOK),¹⁷
- Zakonom o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP)¹⁸ in
- Zakonom o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIUPPP).¹⁹

ZIUOPOK:

ZIUOPOK v 2. do 9. členu uvaja **ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za obdobje 12 mesecev** v skladu z določbami ZIUOPOK, če posamezne obveznosti iz kreditne pogodbe, za katero kreditojemalec zahteva odlog plačila, do razglasitve epidemije virusa še niso zapadle v plačilo. Tovrsten kreditojemalec je lahko **vsaka gospodarska družba**, ustanovljena

¹⁷ ZIUPPP in ZIUZEOP.

¹⁸ ZIUPPP

Tu velja poudariti, da so razlogi za interventne ukrepe iz 7., 8. in 10. člena ZIUJP že prenehali, ukrep iz 5. člena je veljal do 14. julija 2020, ukrep iz 12. člena pa je veljal do začetka veljavnosti rebalansa proračuna države za leto 2020, ki je bil uveljavljen s 3. oktobrom 2020 (glej Sklep o ugotovitvi prenehanja razlogov za interventne ukrepe na podlagi Zakona o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (Uradni list 89/20)).

¹⁹ ZIUPPP, ZIUZEOP, ZIUZEOP-A in ZIUOOPE.

po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ki ima sedež v Republiki Sloveniji; zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ali samozaposlena oseba, ki ima sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji; nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo; ali fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.²⁰ Kreditojemalec iz prejšnjega odstavka naslovi na banko vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe najkasneje v šestih mesecih po preklicu epidemije virusa.²¹

ZIUOPOK je doživel eno spremembo z zakonom iz prvega »proti-korona paketa«, in sicer s Zakonom o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP),²² točneje z njegovim 2. odstavkom, o čemer bo govora v okviru podtočke »PKP1«.

Ukrep iz ZIUOPOK **še vedno velja** in bo veljal še 18 mesecev od prenehanja razlogov zanj, kar ugotovi Vlada s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.²³

ZIUJP:

ZIUJP je omogočal **zamik glede predložitve davčnih obračunov**,²⁴ **zamik glede priglasitve ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov**,²⁵ neodvisno od davčne zakonodaje.

Zavezanec za davek je zahtevi za spremembo predhodne akontacije oziroma akontacije dohodnine in akontacije davka od dohodkov pravnih oseb priložil oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki so dokazovali spremembo davčne osnove, neodvisno od davčne zakonodaje.²⁶ Zavarovalna osnova v letu 2020 se je izjemoma na novo določila na podlagi zadnjega obračuna akontacije dohodnine oziroma dohodnine od dohodka iz dejavnosti za mesec po mesecu, v katerem je bil obračun davka predložen davčnemu organu, vendar najpozneje za mesec junij 2020.²⁷

²⁰ ZIUOPOK, 2. člen, 2. odstavek.

²¹ ZIUOPOK, 2. člen, 3. odstavek.

²² ZIUZEOP

²³ ZIUOPOK, 10. člen, 2. odstavek.

²⁴ ZIUJP, 3. člen.

²⁵ ZIUJP, 4. člen.

²⁶ ZIUJP, 5. člen.

²⁷ ZIUJP, 6. člen.

Spričo izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije **je** ZIUJP določal še **možnost odloga plačila davka, kot tudi akontacije davka ali davčnega odtegljaja** za čas do dveh let. Odlog plačila davka je bilo mogoče iz istih razlogov plačati v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev.²⁸ V času, za katerega je bilo zavezancu odloženo plačilo davka oziroma mu omogočeno obročno plačilo davka, se niso **zaračunale obresti**.²⁹

Določen je bil tudi zamik roka za predložitev letnih poročil AJ-PES-u.³⁰

ZIUJP v bistvenem ne velja več, zlasti kar se tiče ukrepov, ki so namenjeni neposredno samim delodajalcem.³¹

ZIUPPP:

ZIUPPP je v sedaj razveljavljenih členih 2 do 11 določal ukrep delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo za največ tri mesece (tj. ukrep začasnega čakanja na delo) pri delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije (*ta korpus določb je bil namreč pozneje razveljavljen z 83. členom Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE; Uradni list RS, št. 80/20)*).

Ukrep je lahko uveljavljala vsaka gospodarska družba, ustanovljena po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, zadruga ali fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z ZDR-1 in je predložila opis poslovnega položaja zaradi posledic epidemije, na podlagi tega opisa poslovnega položaja ugotovila, da zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela hkrati najmanj 30 % zaposlenih delavcev, in se posledično odločila napotiti delavce na začasno čakanje na delo ter predložila pisno izjavo, s katero se je zavezala ohraniti delovna mesta delavcev na začasnem čakanju na delu najmanj šest mesecev po začetku začasnega čakanja na delo.³² Za delavce, vključene v ta ukrep, je veljala neizpodbojna domneva, da pred napotitvijo in v času začasnega čakanja na delo po tem zakonu ni nastal razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga.³³

²⁸ ZIUJP, 7. člen.

²⁹ ZIUJP, 8. člen.

³⁰ ZIUJP, 14. člen.

³¹ Glej op. št. 18 zgoraj.

³² ZIUPPP, 2. člen, 1. odstavek.

³³ ZIUPPP, 4. člen, 2. odstavek.

Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi odredene karantene niso mogli opravljati dela, je lahko uveljavljal delodajalec, ki je izjavil, da ne more organizirati dela na domu za delavce, ki jim je bila odredena karantena.³⁴ V obdobju prejemanja delnega povračila izplačanih nadomestil delodajalec ni smel začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov ali odrediti nadurnega dela, če je to delo lahko opravil z delavci na začasnem čakanju na delo.³⁵

Delodajalec je lahko pravico do delnega povračila nadomestil plače zaradi začasnega čakanja na delo uveljavljal le enkrat in največ za tri zaporedne mesece. Upravičenost do delnega povračila nadomestil plače je lahko trajala najdlje do 30. septembra 2020.³⁶

ZIUPPP trenutno še velja, razen že omenjenega korpusa določb 2. do 11. člena tega zakona. V tem delu ga je namreč nadomestil pozneje sprejeti ZIUZEOP.³⁷

2.2.2. Paket »PKP1«

V tem paketu je bil sprejet Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP).³⁸

ZIUZEOP je v 2. členu spremenil prvi odstavek 5. člena ZIUOPOK, in sicer na naslednji način: *»Odlog [plačila obveznosti iz kreditne pogodbe] po tem zakonu pomeni prekinitev zapadlosti vseh obveznosti po kreditni pogodbi do izteka obdobja odloga. Končni datum zapadlosti kreditne pogodbe se podaljša za čas trajanja odloga plačila, enako se podaljša zapadlost pogodbe, ki služi kot zavarovanje kreditne pogodbe. Po izteku obdobja odloga plačila naslednji obrok zapade v plačilo v skladu z določbami kreditne pogodbe. V obdobju odloga se na odloženi del glavnice obračunavajo obresti po redni obrestni meri, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi kreditne pogodbe.«*

³⁴ ZIUPPP, 2. člen, 8. odstavek.

³⁵ ZIUPPP, 9. člen, 2. odstavek.

³⁶ ZIUPPP, 10. člen, 1. in 2. odstavek.

³⁷ ZIUZEOP, 107. člen.

³⁸ ZIUZEOP, ZIUZEOP-A in ZZUOOP.

Pri tem velja opozoriti na začasno zadržanje izvrševanja 2. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 80/20) v zvezi s četrtrim odstavkom 100.d člena, 100.e in 100.f členom ter drugim odstavkom 100.g člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP in ZZUOOP) (glej USRS sklep U-I-184/20-27, 2. 7. 2020).

Iz obrazložitve te spremembe je razvidno, da sprememba ne posega v vsebino in namen ukrepa, ampak omogoča, da učinki oz. posledice ukrepa za banke v najmanjši možni meri vplivajo na njihovo poslovanje ob spoštovanju predpisov EU, ki se neposredno uporabljajo; ob obstoječi zakonski določbi, ki ne predvideva obrestovanja v času odloga, bi morale namreč banke zaradi pomembne ekonomske izgube kreditne pogodbe, ki bodo predmet odloga, razporediti med »nedonosne izpostavljenosti« in posledično oblikovati dodatne oslabitve in izpolnjevati višje kapitalske zahteve, zato se je določilo, da se bodo obresti v času odloga obračunavale, plačevale pa ne.³⁹

ZIUZEOP nadalje v 21. do 32. členu ureja **ukrep povračila izplačanih nadomestil plače** delavcem pri delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije (tj. ukrep začasnega čakanja na delo) in zaradi odsotnosti teh delavcev iz razloga višje sile ter **oprostitev plačila prispevkov**.

Do pomoči so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na isto obdobje leta 2019 in v drugem polletju 2020 ne bodo dosegli več kot 50 % rast prihodkov glede na isto obdobje leta 2019. V primeru, da ta pogoj pomoči ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bo dosežen, bo moral upravičenec naknadno vrniti celotno pomoč iz prejšnjega odstavka. V primeru, da niso poslovali v celotnem letu 2019, so do pomoči upravičeni tudi tisti delodajalci, ki so utrpeli: vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov v mesecu marcu 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020 ali vsaj 50 % zmanjšanje prihodkov v mesecu aprilu ali maju 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020.

Delodajalec lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo najdlje do 31. maja 2020.

Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi višje sile ne morejo opravljati dela, lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, ki izpolnjuje pogoje iz 22. člena ZIUZEOP in ki izjavi, da delavci dela ne opravljajo zaradi višje sile, ki je posledica obveznosti varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol in drugih objektivnih razlogov ali nemožnosti prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej

³⁹ 1095-VIII Besedilo Predloga zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo - novo 29.03.2020 [Vlada Republike Slovenije], Vlada Republike Slovenije, e-vir.

s sosednjimi državami in zaradi tega prejemajo nadomestilo plače.

Delodajalci so za delavce, ki so upravičeno začasno odsotni od dela ter so za njih upravičeni do povračila izplačanih nadomestil plače po tem zakonu, in za delavce, ki ne delajo zaradi višje sile na podlagi šestega odstavka 137. člena ZDR-1, in iz tega naslova prejemajo nadomestilo plače, oproščeni plačila prispevkov za vsa socialna zavarovanja od nadomestila plače od 13. marca do 31. maja 2020, vendar največ od nadomestila plače do višine povprečne plače za leto 2019 v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Prispevke za vsa socialna zavarovanja, ki so bili oproščeni po prejšnjem stavku, v celoti plačuje Republika Slovenija.

ZIUZEOP je v 33. členu uredil ukrep delne oprostitve prispevkov za zaposlene v zasebnem sektorju, ki delajo. Za delavce iz prvega do četrtega in šestega odstavka 14. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)⁴⁰ so delodajalci oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v mesecu aprilu in maju 2020. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v tem času v celoti plačuje Republika Slovenija.

V 56. členu je ZIUZEOP uredil ukrep izplačevanja nadomestila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Ne glede na druge zakonske določbe imajo na dan uveljavitve tega zakona pravico do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela zaradi bolezni ali poškodbe v svoje breme ali v breme delodajalca (nadomestilo OZZ), ali pravico do nadomestila OZZ pridobijo po uveljavitvi tega zakona, nadomestilo OZZ krije iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Nadomestilo OZZ se krije iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja od uveljavitve ZIUZEOP do prenehanja razlogov za začasno zadržanost od dela s pravico do nadomestila OZZ, oziroma, če razlogi za to začasno zadržanost trajajo v času veljavnosti ZIUZEOP, do prenehanja razlogov za ukrepe iz ZIUZEOP, kar ugotovi Vlada s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, vendar najdlje do 31. maja 2020.

ZIUZEOP je uredil še naslednje ukrepe:

- ukrep davčnih olajšav neodvisno od davčne zakonodaje,⁴¹
- ukrep določitve osem dnevnega roka za plačila zasebnim su-

⁴⁰ ZPIZ-2.

⁴¹ ZIUZEOP, 62. člen.

bjektom kot upnikom, če je dolžnik neposredni in posredni uporabnik proračuna,⁴²

- ukrep odloga plačila obveznosti kreditojemalcev oziroma državnega poročstva za kredite (se nanaša na 2. člen ZIUOPOK),⁴³

- ukrep odloga plačila kreditnih in drugih obveznosti, nastalih na podlagi zakona, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah, in sicer za obdobje 12 mesecev,⁴⁴

- ukrep določitve 60-dnevnega plačilnega roka, kadar je upnik javni organ; navedeni rok za plačilo ostane v veljavi še eno leto po razglasitvi konca epidemije,⁴⁵

ZIUZEOP je uvedel še določene spremembe na področju javnih naročil.⁴⁶ Med pomembnejšimi spodbudami gospodarstvu je treba omeniti še ukrep neuporabe pogodbenih kazni in podaljšanja rokov za dobavo blaga, izvajanje storitev ali izvedbe gradenj za obdobje trajanja epidemije (tako se v pogodbah o dobavi blaga ali izvajanju storitve ali izvedbe gradenj, ki so jih zasebnopravni subjekti sklenili z državnimi organi ali samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, javnimi agencijami, javnimi skladi, javnimi zavodi in javnimi gospodarski zavodi ter z drugimi osebami javnega prava, ki so posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije ali proračuna lokalne skupnosti in se ne nanašajo na dobavo blaga, ki predstavlja zaščitno opremo, potrebno v boju zoper epidemijo, v času trajanja epidemije določbe o pogodbenih kaznih zaradi zamude ne uporabljajo, pogodbeno dogovorjeni roki pa se podaljšajo za obdobje trajanja epidemije).⁴⁷

V 92. in 93. členu ZIUZEOP je določeno, da so vsi prejemki, izplačani na podlagi ZIUZEOP izvezeti iz izvršbe, davčne izvršbe in stečajne mase v postopku osebnega stečaja, določen pa je tudi odlog vseh izvršilnih postopkov ter zadržanje izvrševanja sklepov o izvršbi v postopkih davčne izvršbe.

V 96. in 97. členu ZIUZEOP je določen odlog obveznosti posloводства družbe dolžnika v postopkih po ZFPPIPP ter določeni drugi področni »odpustki«.

Opozoriti velja še na 107. člen ZIUZEOP, ki določa, da določbe

⁴² ZIUZEOP, 64. člen.

⁴³ ZIUZEOP, 65. člen.

⁴⁴ ZIUZEOP, 77.-81. člen.

⁴⁵ ZIUZEOP, 82. člen.

⁴⁶ ZIUZEOP, 90. člen.

⁴⁷ ZIUZEOP, 91. člen.

ZIUPPP, ki se nanašajo na pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo, se ne uporabljajo za čas trajanja začasnih ukrepov iz ZIUZEOP. Prav tako se ne glede na določbe ZIUPPP Zavod RS za zaposlovanje v obdobju trajanja začasnih ukrepov iz ZIUZEOP vse vloge za uveljavljanje delnega povračila plač delavcem na začasnem čakanju na delo obravnava v skladu z določbami ZIUZEOP. Izjema velja tudi za vloge za uveljavitev pravice do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo, vložene pri Zavodu RS za zaposlovanje v obdobju od vključno 28. 3. 2020 do uveljavitve ZIUZEOP.

ZIUZEOP v bistvenem še vedno velja, skupaj z njegovo novelo ZIUZEOP-A ter zadnjimi spremembami, ki jih je s seboj prinesla uveljavitev PKP5, oziroma Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20; ZZUO-OP).

Pri tem velja že tu opozoriti na 51. člen ZIUZEOP-A, ki določa dokončanje postopkov glede uveljavljanja povračila nadomestil plač. Ta namreč določa, da se postopki, začeti pred uveljavitvijo ZIUZEOP-A na podlagi 29. člena ZIUZEOP) dokončajo po 29. členu ZIUZEOP, razen če bi bilo dokončanje postopka po določbah ZIUZEOP-A za vlagatelja, tj. delodajalca ugodnejše. Pri tem se za ugodnejšo rešitev šteje zlasti tista, katere uresničitev ne bi imela za posledico postopka vračila državne pomoči.

2.2.3. Paket »PKP2«

Ta paket z vidika splošnih spodbud za delodajalce vsebuje dva zakona:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A)⁴⁸ ter
- Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE).⁴⁹

ZIUZEOP-A

ZIUZEOP-A v 3. členu spreminja drugi odstavek 22. člena ZIUZEOP na način, da so do ukrepa povračila izplačanih nadomestil

⁴⁸ ZIUZEOP-A.

⁴⁹ ZDLGPE.

plače delavcem upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoji ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bodo doseženi, upravičenec naknadno vrne prejeta sredstva na podlagi ukrepa.

V 6. člen ZIUZEOP-A spreminja 2. odstavek 28. člena ZIUZEOP na način, da so delodajalci za delavce, ki so upravičeno začasno odsotni od dela ter so za njih upravičeni do povračila izplačanih nadomestil plače po prvem in drugem odstavku 26. člena ZIUZEOP, oproščeni plačila prispevkov za vsa socialna zavarovanja od nadomestila plače za obdobje veljavnosti ukrepov iz tega zakona, vendar največ od nadomestila plače do višine povprečne plače za leto 2019 v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Prispevke za vsa socialna zavarovanja, ki so bili oproščeni po prejšnjem stavku, v celoti plačuje Republika Slovenija.

V 7. člen ZIUZEOP-A spreminja 33. člen ZIUZEOP, ki ureja ukrep delne oprostitve prispevkov za zaposlene v zasebnem sektorju, ki delajo. Za delavce iz prvega do četrtega in šestega odstavka 14. člena ZPIZ-2, razen za delavce, ki so na začasnem čakanju na delo oziroma odsotni z dela zaradi višje sile, so delodajalci oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tako delodajalca kot zavarovanca, od plač oziroma tistih nadomestil plač, ki bremenijo delodajalca, za obdobje veljavnosti ukrepov iz tega zakona. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v tem času v celoti plačuje Republika Slovenija.

ZIUZEOP-A v 8. členu določa nov 33.a člen ZIUZEOP, ki ureja, da so delodajalci iz 22., 25. in 33. člena ZIUZEOP, ki so zavezanci za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje, so za delavce iz drugega odstavka 28. člena in prvega odstavka 33. člena ZIUZEOP, vključene v poklicno zavarovanje, oproščeni plačila prispevkov za poklicno zavarovanje od plače, prejete za delo oziroma od nadomestila plače za obdobje veljavnosti ukrepov iz tega zakona. Prispevke za poklicno zavarovanje, ki so bili oproščeni po prej-

šnjem odstavku, za to obdobje v celoti plačuje Republika Slovenija.

19. člen ZIUZEOP-A spreminja 65. člen ZIUZEOP, ki ureja ukrep odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev oziroma državnega poroštva za kredite (se nanaša na 2. člen ZIUOPOK). Republika Slovenija kot porok odgovarja banki ali hranilnici iz prvega odstavka 2. člena ZIUOPOK za izpolnitev obveznosti kreditorejmalcev iz drugega odstavka 2. člena ZIUOPOK, ki na dan 31. 12. 2019 niso šteli za podjetja v težavah po pogojih, kot so opredeljeni v 18. točki 2. člena Uredbe Komisije 651/2014/EU, v višini 25% zneska odloženih obrokov obveznosti iz kreditnih pogodb, ki zapadejo v obdobju največ dvanajstih mesecev, za katerega je bil dogovorjen odlog, ali 50% zneska odloženih obrokov obveznosti iz kreditnih pogodb, ki zapadejo v obdobju največ dvanajstih mesecev, za katerega je bil dogovorjen odlog v primeru kreditorejmalcev, ki opravljajo dejavnost, za katero je bilo z vladnim ali občinskim odlokom določeno, da se opravljanje storitve oziroma prodaja blaga zaradi epidemije virusa začasno prepove, in v primeru kreditorejmalcev, ki so fizične osebe.

V 44. členu je ZIUZEOP-A spremenil 102. člen ZIUZEOP, pri čemer uvaja nov ukrep oprostitve plačila prispevka za programe RTV Slovenija za čas od razglasitve epidemije do 31. 5. 2020 za vse poslovne subjekte iz 2. točke prvega odstavka 32. člena ZRTVS-1.

V 51. člen ZIUZEOP-A določa obravnavo *in favorem*: Postopki začeti pred uveljavitvijo ZIUZEOP-A na podlagi 29. člena ZIUZEOP, se dokončajo po 29. členu ZIUZEOP razen, če bi bilo dokončanje postopka po določbah ZIUZEOP-A za vlagatelja ugodnejše. Pri tem se za ugodnejšo rešitev šteje zlasti tista, katere uresničitev ne bi imela za posledico postopka vračila državne pomoči.

ZDLGPE:

ZDLGPE v 2. do 17. členu določa ukrep za zagotovitev dodatne likvidnosti gospodarstvu oziroma interventni ukrep poroštva Republike Slovenije bankam ali hranilnicam za zadolževanje kreditorejmalcev. Za kreditorejmalca se šteje vsaka pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost, in ki se uvršča med mikro, majhna, srednja ali velika podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji. Republika Slovenija prevzema poroštveno obveznost po tem zakonu v primeru kreditnih pogodb, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: sklenjene so po 12. marcu 2020 in najkasneje do 31. decembra 2020;

ročnost kredita ne presega petih let; kredit je namenjen izključno financiranju osnovne dejavnosti kreditojemalca, in sicer financiranju novih ali dokončanju že začelih naložb, financiranju obratnega kapitala ali financiranju poplačila obveznosti iz kreditnih pogodb, ki so bile sklenjene v obdobju po 12. marcu 2020 do uveljavitve tega zakona in izpolnjujejo pogoje po tem zakonu; kredit ni namenjen financiranju povezanih družb ali družb s sedežem v tujini. Najvišji dovoljeni skupni znesek glavnice kredita posameznega kreditojemalca, za izpolnitev katerega skladno s tem zakonom odgovarja Republika Slovenija, znaša do 10 % prihodkov od prodaje v letu 2019 in ne sme presegati višine zneska stroškov dela za leto 2019. V primeru, da je kreditojemalcu odobren odlog plačila obveznosti za na novo sklenjene kreditne pogodbe v skladu z ZIUOPOK, se v najvišji dovoljeni skupni znesek obveznosti posameznega kreditojemalca iz prejšnjega odstavka všteva znesek njegovih odloženih obveznosti. Provizija za poroštvo po tem zakonu se ne obračunava in ne plačuje.

V 34. členu ZDLGPE določa ukrep oprostitev plačila najemnin najemnikom poslovnih stavb ali poslovnih prostorov v lasti Republike Slovenije ali v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, ki jim je zaradi ukrepov države in zaradi širjenja bolezni opravljanje gospodarske dejavnosti onemogočeno ali pa je bistveno otežkočeno, v obdobju trajanja razglašene epidemije nalezljive bolezni COVID-19 na območju Republike Slovenije, to je od vključno 13. marca 2020 do preklica razglasitve epidemije te nalezljive bolezni.

2.2.4. Paket »PKP3«

V okviru tega paketa je bil sprejet Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE).⁵⁰

ZIUOOPE v 3. členu določa začasne olajšave – tj. do 30. junija 2021 – glede pogojev za dodelitev spodbud na področju števila novih delovnih mest in vrednosti investicije na podlagi Zakona

⁵⁰ ZIUOOPE in ZZUOOP.

Pri tem velja opozoriti, da se ukrepi iz III. dela zakona in iz aktov, sprejetih na njegovi podlagi, uporabljajo od 1. junija 2020 do 31. decembra 2020, če ta zakon ne določa drugače (glej 10. člen). Prav tako velja opozoriti na začasno zadržanje izvrševanja 2. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE, Uradni list RS, št. 80/20) v zvezi s četrtem odstavkom 100.d člena, 100.e in 100.f členom ter drugim odstavkom 100.g člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP, Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20) (glej USRS sklep U-I-184/20-27, 2. 7. 2020).

o spodbujanju investicij (ZSInv).⁵¹ Namen je podpora ohranitvi števila delovnih mest v spremenjenih gospodarskih okoliščinah zaradi COVID-19, kot tudi spodbujati investicije z višjo dodano vrednostjo.

Dalje ZIUOOPE v 11. do 23. členu določa ukrep delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa, tj. ureja možnost odreditve dela s skrajšanim delovnim časom ob hkratni delni napotitvi na začasno čakanje na delo delavca, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, na način, da delodajalec delavcu zagotavlja delo vsaj za polovični delovni čas. Delodajalec, ki delavcu zagotavlja delo za vsaj polovični delovni čas, lahko zaradi povračila izplačanega nadomestila plače za preostali del delovnega časa do polnega delovnega časa, za katerega je delavcu odrejeno čakanje na delo v deležu od 5 do 20 ur tedensko, uveljavlja delno povračilo nadomestila plače zaradi odreditve dela s skrajšanim delovnim časom, določeno z ZIUOOPE. Pravico do subvencije po ZIUOOPE lahko uveljavlja delodajalec, ki je pravna ali fizična oseba in ki je bil v Poslovni register Slovenije vpisan pred 13. marca 2020 ter zaposluje delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas in po njegovi oceni najmanj 10 % zaposlenim mesečno ne more zagotavljati najmanj 90 % dela. Delodajalec lahko posameznemu delavcu, s katerim ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, odredi delo s skrajšanim delovnim časom od 1. junija 2020 do 31. decembra 2020. Delodajalec ne sme v obdobju prejemanja subvencije in še mesec dni po tem obdobju začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jim je odredil delo s skrajšanim delovnim časom, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13. marcem 2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil subvencije po tem zakonu ali ZIUZEOP (kršitev prepovedi odpuščanja) in v obdobju prejemanja subvencije odrediti nadurnega dela, neenakomerno razporediti ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci, ki jim je odrejeno delo s skrajšanim delovnim časom. Če delodajalec ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, mora prejeta sredstva z zakonitimi zamudnimi obrestmi v celoti vrniti.

⁵¹ ZSInv.

Ukrep povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo ureja ZIUOOPE v 24. do 34. členu. Do ukrepa so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če ti pogoji ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bodo doseženi, upravičenec vrne prejeta sredstva na podlagi ukrepa. Delodajalec lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo najdlje do 30. junija 2020. Delodajalec ne sme odpustiti delavca v času prejemanja nadomestila plače.

V 36. členu ZIUOOPE določa finančne spodbude na podlagi programa finančnih spodbud COVID-19, ki so spodbude v obliki nepovratnih in povratnih sredstev za zagotovitev tekočega poslovanja in likvidnosti podjetij ter ustrezne varnosti oziroma varnega poslovanja podjetij z namenom preprečitve širjenja COVID-19, za sofinanciranje izpada prihodka v turizmu in gostinstvu, za zagotovitev podpore predelovalni dejavnosti na obmejnih problemskih področjih, za zagotovitev digitalizacije in digitalne transformacije podjetij ter za razvojne projekte v teku ali s potencialom hitrega zagona. Upravičenec do finančnih spodbud iz prejšnjega odstavka je mikro, malo in srednje veliko podjetje ter veliko podjetje, ki se sooča z negativnimi posledicami epidemije. Finančna spodbuda se dodeli na podlagi vloge, ki jo upravičenec odda na javni razpis ali javni poziv ali po postopku z neposredno pogodbo v skladu z Zakon o javnih financah (ZJF)⁵² ali z Zakonom o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1).⁵³ Dodeli se v obliki odstotka financiranja projekta, pavšala ali drugih poenostavljenih oblik stroškov. Vloge na javni razpis ali javni poziv obravnava organ, ki razpisuje konkretni ukrep, to je ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, ali njegova izvajalska organizacija oziroma upravičenec oziroma upravljavec Sklada skladov. Vlogo po postopku sklenitve

⁵² ZJF.

⁵³ ZPOP-1.

neposredne pogodbe obravnava ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

Med drugimi ukrepi so še spremembe na področju javnih naročil⁵⁴ in ukrep zvišanja subvencije plače za delavce invalide,⁵⁵

Na koncu ne treba opozoriti še na 83. člen ZIUOOPE, ki je razveljavil 2. do 11. člen ZIUPPP, ki je do tedaj določal ukrep delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo.

2.2.5. Paket »PKP4«

V okviru PKP4 je bil sprejet Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV).⁵⁶

ZIUPDV v 2. do 12. členu ponovno določa ukrep povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo.⁵⁷ Do ukrepa so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoji ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bodo doseženi, upravičenec vrne prejeta sredstva na podlagi ukrepa. Delodajalec lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo najdlje do 31. julija 2020. Vlada lahko ukrep s sklepom največ dvakrat podaljša za obdobje enega meseca, vendar ne dlje kot do 30. septembra 2020.

⁵⁴ ZIUOOPE, 37. člen.

⁵⁵ ZIUOOPE, 56. člen.

⁵⁶ ZIUPDV - Ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo se podaljša do 30. septembra 2020 (glej Sklep o podaljšanju ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo (Uradni list RS, št. 115/20)).

⁵⁷ Pri tem velja omeniti 50. člen ZIUPDV, ki uporabo teh določb veže na obdobje po 1. juliju 2020. Iz obrazložitve: »Določbe o povračilu nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo se uporabljajo od 1. julija dalje. Z določitvijo, da te določbe veljajo za nazaj, se zagotavlja kontinuiteta tega ukrepa, ki bi se skladno s 25. členom ZIUOOPE prenehal izvajati s 30. junijem 2020. Taka določba izpolnjuje pogoje za retroaktivno veljavo, saj ne posega v pridobljene pravice in je v korist delavcev in delodajalcev. (...)«.

ZIUPDV v šestem odstavku 10. člena določa, da v obdobju prejemanja nadomestila plače iz naslova začasnega čakanja na delo delodajalec ne sme iz poslovnega razloga odpustiti delavca, za katerega je uveljavljal povračilo nadomestila za začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13. marca 2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil subvencije po ZIUOOPE ali ZIUZEOP. (kršitev prepovedi odpuščanja).

V 13. do 23. členu ZIUPDV (ponovno) določa ukrep pravice do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi odrejene karantene ne morejo opravljati dela. To lahko uveljavlja delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, če izjavi, da ne more organizirati dela na domu za delavce, ki jim je bila odrejena karantena. Upravičenost do povračila nadomestil plače zaradi odrejene karantene traja najdlje do 30. septembra 2020.

2.2.6. Paket »PKP5«

Do sedaj zadnji zakon sprejet v okviru PKP zakonodaje je Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP).⁵⁸

ZZUOOP v 5. členu podaljšuje ukrep **dviga mejnih vrednosti za uporabo Zakona o javnem naročanju (ZJN-3)**⁵⁹ **na splošnem področju**, ki je bil prvič uveden s sprejemom Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP).⁶⁰ Ta je namreč v prvem odstavku 90. člena določal, da se ne glede na določbe ZJN-3 do 15. novembra 2020 ZJN-3 na splošnem področju uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost je enaka ali višja od 40.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj in 80.000 eurov za javno naročilo gradenj. Ta ukrep ZZUOOP podaljšuje in sicer do 31. decembra 2021. V obrazložitvi je bilo navedeno, da v času posebne situacije zaradi virusa SARS-CoV-2 v Republiki Sloveniji dvig mejnih vrednosti za uporabo zakona naročnikom namreč omogoča, da lahko javna naročila zaradi nepričakovanih okoliščin oddajo hitre-

⁵⁸ Sklep o podalžanju ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo.

⁵⁹ ZJN-3.

⁶⁰ ZIUZEOP.

je, obenem pa jih hitreje plasirajo v gospodarstvo, ki bo posledično hitreje prišlo do novih naročil. Sprememba naj bi vplivala tudi na večjo oddajo naročil lokalnemu gospodarstvu.

ZZUOOP podaljšuje ukrep delnega povračila (tj. subvencije) nadomestila plače delodajalcem zaradi odreditve dela s skrajšanim delovnim časom, ki je bil določen v 11. do 23. členu Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE)⁶¹ (tj. **ukrep delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa**), in ki naj bi ga delodajalci prvotno lahko koristili do 31. decembra 2020. Sedaj je s 6. členom ZZUOOP določeno, da lahko Vlada s sklepom, ki ga mora izdati do 20. decembra 2020, ta ukrep podaljša do največ 30. junija 2021.

V 8. členu dalje ZZUOOP podaljšuje **ukrep zvišanja subvencije plače za delavce invalide** iz 56. člena ZIUOOPE in sicer za največ še šest mesecev pod pogojem, da bo Vlada sprejela tak sklep. Drugače se ta ukrep zaključi s 31. decembrom 2020.⁶²

ZZUOOP uvaja možnost **enkratne kratkotrajne, največ tridnevne odsotnosti delavca z delovnega mesta zaradi bolezni brez potrdila o upravičeni zadržanosti od dela**, ki ga izda izbrani osebni zdravnik, katere strošek nosi proračun (zahtevke se vložijo pri ZZZS).⁶³

Dalje je uvedena možnost **izplačila nadomestila plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nemožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva**. Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela, lahko uveljavlja delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, če izjavi, da ne more organizirati dela na domu za delavca, ki mu je bila odrejena karan-

⁶¹ ZIUOOPE.

⁶² 56. člen ZIUOOPE se sedaj glasi:

(1) Invalidska podjetja in delodajalci, ki zaposlujejo invalide, ki jim je skladno z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ – 2 in 98/14; v nadaljnjem besedilu: ZZRZI) priznana pravica do subvencije minimalne plače pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad), so na podlagi tega zakona upravičeni do izplačila iz naslova subvencije plače, povečanega za 10 % skupnega sicer pripadajočega zneska po potrjenem zahtevku. (2) Zaposlitveni centri, ki za zaposlene invalide na zaščitene delovnih mestih skladno z ZZRZI uveljavljajo subvencijo plače pri skladu, zahtevke za izplačilo skupnega sicer pripadajočega zneska po potrjenem zahtevku, zvišajo največ za 10 %, vendar skupna višina izplačane subvencije s strani sklada in subvencij iz drugih javnih sredstev, ne sme presegati 75 % plač invalidov. (3) Ukrep iz prvega in drugega odstavka tega člena velja za zahtevke, ki jih delodajalci oddajo za plače, izplačane za obdobje od 1. junija 2020 do vključno 31. decembra 2020.

(4) Vlada Republike Slovenije lahko ukrep iz prvega in drugega odstavka tega člena s sklepom podaljša za obdobje največ šest mesecev. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

⁶³ ZZUOOP, 20. člen.

tena. Delodajalec lahko uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva. Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi odrejene karantene v skladu z Zakonom o nalezljivih boleznih (ZNB)⁶⁴ in ZZUOOP, ne more opravljati dela, lahko uveljavi delodajalec za izplačano nadomestilo plače od 1. oktobra 2020. Na podlagi vloge, ki je vložena na podlagi ZIU-PDV, je delodajalec upravičen do povračila izplačanih nadomestil plače tudi za obdobje od 1. oktobra 2020 dalje, če obdobje odrejene karantene delavca traja po tem datumu. Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki ne morejo opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, lahko uveljavi delodajalec za izplačano nadomestilo plače od 1. septembra 2020. Pravice in obveznosti delavca, ki zaradi odrejene karantene v skladu z ZNB in ZZUOOP, ne more opravljati dela, določene s tem poglavjem, veljajo od 1. oktobra 2020. Pravice in obveznosti delavca, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, določene s tem podpoglavjem, veljajo od 1. septembra 2020. Upravičenost do povračila nadomestil plače delavcev ter pravice in obveznosti delavcev, ki zaradi odrejene karantene ali višje sile zaradi obveznosti varstva, ne morejo opravljati dela, traja najdlje do 31. decembra 2020, pri čemer lahko Vlada ta ukrep s sklepom podaljša za obdobje šestih mesecev.⁶⁵

ZZUOOP (ponovno) uvaja (oziroma podaljšuje) možnost **ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo** ki jim delodajalec ne more zagotavljati dela zaradi epidemije ali posledic epidemije in opredeljuje upravičene delodajalce glede na upad prihodkov za več kot 20 odstotkov glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci iz prejšnjega odstavka, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije ali posledic epidemije znižali za več kot 20 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci iz prejšnjega odstavka, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije ali posledic epidemije znižali za več kot 20 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Delodajalec lahko ukrep napotitve delavca na

⁶⁴ ZNB.

⁶⁵ ZZUOOP, člen 57. – 67.

začasno čakanje izkoristi do 31. decembra 2020, pri čemer lahko Vlada ukrep s sklepom podaljša do največ 30. junija 2021. Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače po ZZUOOP z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri ZRSZ v osmih dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo. Vlogo je v roku mogoče vložiti najpozneje do 15. decembra 2020. Če je delodajalec napotil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo ZZUOOP za obdobje od 1. oktobrom 2020, lahko vloži vlogo v osmih dneh od uveljavitve ZZUOOP, če izpolnjuje vse pogoje za uveljavitev pravice. Delodajalec v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače **ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga** delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13. marcem 2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil pravice do povračila nadomestila plače po tem zakonu ali ZIUOOPE ali ZIUZEOP ali ZIUPDV (kršitev prepovedi odpuščanja).

Opozoriti velja še na 98. člen ZZUOOP, ki za mikro podjetja z enim do vključno štirimi zaposlenimi ter samozaposlene in družbenike, ki so poslovodne osebe, določa ukrep brezplačne pridobitve zaščitnih mask iz blagovnih rezerv ter 131. člen ZZUOOP, ki podaljšuje **ukrep zagotovitve dodatne likvidnosti gospodarstvu v obliki državnega poroštva za sklenitev kreditnih pogodb (tj. državno poroštveno shemo)**, ki jih sklenejo mikro, majhno, srednjo ali veliko podjetje s sedežem v Republiki Sloveniji in kot ga takega opredeljujejo členi 2 do 17 ZDLGPE. Skrajni rok za sklenitev tovrstne kreditne pogodbe, iz katere obveznosti so lahko zavarovane s poroštvom Republike Slovenija, se namreč podaljšuje iz 31. decembra 2020 na 30. junija 2021.

3. Namesto sklepa: presoja odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga zaradi posledic izbruha SARS-CoV-2 (COVID-19)

Sodne prakse na temo odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov zaradi posledic SARS-CoV-2 (COVID-19) (še) ni najti, kar je tudi logično. Sodišča so v času od 30. marca do 30.

maja 2020 imela dvomesečno zaustavitev poslovanja, nato pa so od 1. avgusta do 15. avgusta 2020 potekale še (sicer skrajšane) sodne počitnice (oziroma po novem poletno poslovanje sodišč), zato je *de facto* nemogoče, da bi v času oddaje prispevka v uredništvo⁶⁶ na temo prispevka obstajala sodna praksa.

Vsekakor pa je na tem mestu treba izpostaviti dve sodbi Vrhovnega sodišča RS, ki bi jih lahko aplicirali na trenutno gospodarsko situacijo, ki je nastala zaradi izbruha SARS-CoV-2 (COVID-19).

Vrhovno sodišče RS je v sodbi in sklepu VIII Ips 233/2016 z dne 10. novembra 2016 zavzelo stališče, da vsako (negativno sezonsko) odstopanje v poslovanju delodajalca ni upravičen razlog za odpoved, zlasti ne, če temelji na projekciji prihodnjih poslovnih dogodkov:

»Delodajalec sicer lahko utemeljuje prenehanje potrebe po delu delavca glede na konkretne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi z napovedovanjem prihodnjih poslovnih oziroma ekonomskih gibanj, vendar mora taka napoved temeljiti na razumno utemeljeni metodi.

Trajne (ne)potrebnosti določenega dela delodajalec ne more utemeljevati le s krajšim in neprimernim časovnim izsekom obsega prodaje, ki se lahko tekom daljšega časovnega obdobja spremeni. Kratkotrajna sezonska nihanja še ne upravičujejo zaključka o negativnem trendu poslovanja v prihodnosti tudi v drugih sezonskih obdobjih.«

Podobno stališče je razvidno tudi iz sklepa Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 68/2017 z dne 5. septembra 2017, ki se je najprej sklicevalo na zgornjo odločbo:

»Revizijsko sodišče je že obrazložilo, da delodajalec lahko utemeljuje prenehanje potrebe po delu delavca tudi z napovedovanjem prihodnjih poslovnih oziroma ekonomskih gibanj, vendar mora takšna napoved temeljiti na razumno utemeljeni metodi.

Zato tožnica utemeljeno navaja, da gre za oceno toženke o morebitnih bodočih dogodkih in bodoči reorganizaciji poslovanja, za katero pa vsaj v času odpovedi (vsaj iz dosedanje obrazložitve) še ni jasno, ali bo do nje sploh prišlo v nekem krajšem obdobju po odpovedi pogodbe o zaposlitvi tožnici. Zmanjšanje števila izvajalcev na delovnem mestu, ki temelji na bodočem planiranju nepotrebnosti nalog določenega delovnega mesta, ta pa na oceni

⁶⁶ Prispevek je bil oddan v uredništvo revije Dignitas 4. novembra 2020.

podatkov o zmanjšani bodoči prodaji, se tudi sicer ne more nanašati na neko oddaljeno prihodnost, še zlasti pa ne sme biti povsem hipotetično.»

Iz predstavljenih odločb je torej razvidno, da zgolj (poslovna) prihodnost, ki je negotova, ne more *a priori* biti merilo za zakonitost odpovedi pogodbe. Drugače seveda je, če gre za daljše obdobje, v katerem delodajalec izkazuje poslovni razlog; če je na primer upad poslovanja trajal že pred začetkom izbruha virusa SARS-CoV-2 (COVID-19), je delodajalec na varnejši strani pri preizkusu utemeljenosti odpovednih razlogov.

Ključno po našem mnenju bo dejstvo, ali je bil poslovni model vsakokratnega delodajalca že pred izbruhom epidemije v bistvenem zdrav, ali ne. Skratka, če je bilo podjetje »zdravo«, tj. brez predhodne resne gospodarske »bolezni«, in se je hkrati poslužilo razpoložljivih državnih »zdravil« se bo toliko bolj težko poslužilo odpuščanja iz poslovnih razlogov.

LITERATURA

SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE

- Bečan I. et. al. (2019). Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) s komentarjem. Ljubljana: Ius Software in Lexpera.
- Bečan, I., et. al. (2019). Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) s komentarjem, 2., posodobljena in dopolnjena izdaja. Ljubljana: Lexpera in GV Založba.
- Cvetko, A. et. al. (2004). Pogodba o zaposlitvi in podjetniška kolektivna pogodba. Ljubljana: GV Založba.
- Krašovec, D. (2013). Novi veliki komentar Zakona o delovnih razmerjih in reforme trga dela. Ljubljana: Založba Reforma d.o.o. .
- Štelcer, N. (2014). Veliki komentar ZDR-1. Maribor: Poslovna založba MB, založništvo d.o.o. .

PRAVNI VIRI

- Zakon o začasnih ukrepih za omilitve in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP). Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE.
- Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1). Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19.
- Zakon o interventnih ukrepih za zajezev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP). Uradni list RS, št. 49/20, 61/20, 152/20 – ZZUOOP in 175/20 – ZIUOPDVE.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zajezev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A). Uradni list RS, št. 61/20.
- Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIU PPP). Uradni list RS, št. 36/20, 49/20 – ZIUZEOP, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE).
- Zakon o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (ZIUOPOK). Uradni list RS, št. 36/20 in 49/20 – ZIUZEOP.
- Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP). Uradni list RS, št. 36/20.
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13

- ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415, 44/14 - ORZPIZ206, 85/14 - ZUJF-B, 95/14 - ZUJF-C, 90/15 - ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19, 75/19 in 139/20).
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE). Uradni list RS, št. 80/20, 152/20 - ZZUOOP in 175/20 - ZIUOPDVE.
- Zakon o spodbujanju investicij (ZSInv). Uradni list RS, št. 13/18.
- Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV). Uradni list RS, št. 98/20 in 152/20 - ZZUOOP.
- Sklep o podaljšanju ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo. Uradni list RS, št. 104/20.
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-3). Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18.
- Zakon o nalezljivih boleznih (ZNB). Uradni list RS, št. 33/06 - uradno prečiščeno besedilo, 49/20 - ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 - ZIUOPDVE.
- Zakon o javnih financah (ZJF). Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617 in 13/18.
- Zakon o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1). Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17 in 13/18 - ZSInv.
- Sklep o ugotovitvi prenehanja razlogov za interventne ukrepe na podlagi Zakona o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju. Uradni list RS, št. 89/20.
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI). Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 - ZPIZ-2 in 98/14.
- Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE). (Uradni list RS, št. 61/20, 152/20 - ZZUOOP in 175/20 - ZIUOPDVE).
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A). (Uradni list RS, št. 61/20).
- Sodna praksa:
- VDSS sodba Pdp 898/2012, Višje delovno in socialno sodišče, 14. 11. 2012, ECLI:SI:VDSS:2012:PDP.898.2012.
- VSRS sodba VIII Ips 239/2016, Vrhovno sodišče RS, 21. 2. 2017, ECLI:SI:VSRS:2017:VIII.IPS.239.2016.
- VSRS sodba VIII Ips 245/2017, Vrhovno sodišče RS, 16. 1. 2018, ECLI:SI:VSRS:2018:VIII.IPS.245.2017.
- VSRS sodba VIII Ips 205/2014, Vrhovno sodišče RS, 15. 12. 2014, ECLI:SI:VSRS:2014:VIII.IPS.205.2014.
- USRS sklep U-I-184/20-27, Ustavno sodišče RS, 2. 7. 2020.

SPLETNI VIRI

- Turk, B. J. Odpoved pogodbe o zaposlitvi v primeru kriznih razmer. Ius-info. 27. 8. 2020. dostopno na: <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/v-srediscu/269241>. Datum dostopa 27. 10. 2020.
- Vlada RS. 1095-VIII Besedilo Predloga zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo - novo 29.03.2020 [Vlada Republike Slovenije]. Državni zbor RS. 29. 3. 2020. Dostopno na: https://www.dz-rs.si/wps/myportal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C1257A70003EE5D7C1258546001E82B2&db=spr_zak&mandat=VIII. Datum zadnjega dostopa 3. 11. 2020.

